

Lövétei Lázár László
Zákeus fügefája

Lövétei Lázár László

Zákeus fügefája

– VERSEK –

KALLIGRAM-BOOKART

2 0 2 3

A szerző a mű írása idején Térey János-ösztöndíjban részesült.

Támogató a Romániai Magyar Demokrata Szövetség
és a Communitas Alapítvány

© Lövétei Lázár László, 2023

© Pesti Kalligram, Bookart, 2023

Kalligram: ISBN 978-963-468-398-8

Bookart: ISBN 978-606-8994-66-6

Megjelent a Pesti Kalligram, Budapest

és a Bookart, Csíkszereda közös kiadásában, 2023-ban.

Első kiadás. Oldalszám 96. Felelős kiadó: Mészáros Sándor

Felelős szerkesztő: Mészáros Sándor

Borítóterv: Hrapka Tibor

Grafikai elrendezés és nyomdai előkészítés: Hrapka Tibor

Készült az Alutus Rt. nyomdájában.

Felelős vezető Hajdú Áron.

kalligram.libricsoport.hu

bookart.ro

*Ferenczes Istvánnak,
nagyon köszönve,
hogy nekem ajándékozta
régi Bibliáját*

I. Öt fa

*„Öt fátok van (...) a Paradicsomban,
melyek nem mozdulnak télen és nyáron,
és leveleik le nem hullanak. Aki megismeri
azokat, halált nem fog ízlelni.”*

(Tamás-evangélium, 19. Vanyó László fordítása)

A vörösfenyő köszöntése

– *Adventi levél-féle Szálinger Balázsnak* –

Balzsamfák, boglárfák, cédrusfák, ciprusfák –
Ilyen vánszorgó, *molosszus* verslábakon
Indultam feléd a jó múltkor, Balázsom,
De csak egy vörösfenyőig jutottam
Medve-ország határvidékén.

Zsálya, kankalin, fodormenta, bodzavirág
És más orvosságok közé kerestem
Vadmajoránát a teakeverékbe,
De csak egy vörösfenyőig jutottam
Medve-ország határvidékén:

Mint ama Legelső Könyvben a szép boglárfa alatt,
Ahonnét elindultak az argoszi gályák
Trója falai alá,
Tiszta víz bugyogott fel a vörösfenyő alatt is
Medve-ország határvidékén.

Szomját oltotta hát az ember, mint ama zsoldosok,
Akik Nagyságos Fejedelmekkel indultak innét harmincéves
háborúkba,
Hogy mint az argosziak Trójából,
Dicstelenül térjenek meg ők is a vörösfenyő alá
Medve-ország határvidékére – – –

Bizony, Balázsom,
Csak a fák,
Csak a fák,
Mint ez a vörösfenyő is
Medve-ország határvidékén.

Mert írva vagyon a Legendákban,
Hogy hiába akarták a poroszlók fenyőfából Krisztus keresztjét,
Hegyesre tömörítve leveleit összeszurkálta őket,
Mint engem is a vörösfenyő
Medve-ország határvidékén.

Aztán persze került fa is a kereszthez,
Egyetlen fa három ága:
Írva vagyon a Legendákban, hogy angyal küldte a magot
 Ádám sírjára a Paradicsomból,
Ahogy a vörösfenyő magját is
Medve-ország határvidékére:

A gerenda cédrusfából, a keresztfa ciprusfából, a tábla meg
 olajfából –
Szegény Ádám,
Szegény angyal,
Bizony mondom, még a vörösfenyő is sírt
Medve-ország határvidékén – – –

Advent van, Balázsom,
Gyermek születik és menekülni fog,
A Legendák szerint verejtékcseppjéből balzsamfa nő majd
Egyiptom földjén,
De mi születhet a vörösfenyő alatt
Medve-ország határvidékén?

Vörösfenyő áll a kertünk végében, Balázsom,
Köszönts őt,
Ha erre jársz,
S én már nem leszek alatta
Medve-ország határvidékén.

Csíkszentdomokos, 2019. december 4.

Monológ a „Széldöntés” című drámából

Sajtófotó alapján

Közhírré tétetik, mindenkinek,
Hogy Isten ismét gondolt egy nagyot,
És szélvihart támaszta napkeletről.
Meg is lepett a vehemenciája,
Mert mit csinál egy lucfenyő ilyenkor? –
Csöndben tenyészik csak, amúgy famód,
Évgyűrűt hizlal bambán, álmatag.
Télvíz idején? Szélvihar? Ugyan!
Tehát a jöttét semmi nem jelezte,
S most egymillió köbméternyien,
Szépen kidöntve fekszünk itt, a földön,
S ha jobbról balra s lentről fölfelé
Haladva megszámolna bárki minket,
Egészen pontos képet kapna rólunk,
Hogy ti. szavunk nem hazug.
Áldott szerencse, hogy a drónfotó
Precízen megmutatja, hogy milyen
Szépen kidöntve fekszünk, itt a földön.
Szóval: egy, kettő, három... Százkilenc...
Ezerkilencszázkilencvenkilenc...
Néhány testvérünk állva megmaradt,
Őket majd nem egy másik szélvihar,
Hanem bogár vagy ember irtja ki,
Tehát egyúttal ők is számolandók.

Hárromezer-kilencszáznegyvenegy...
Ha belefáradtunk a számolásba,
Pihenésképpen íme egy sztori:
Ezerkilencszázhetvennyolc? -kilenc?
Nyarán az egyik kedves ismerősünk
Gyerekkorában karját törte volt,
Szirénázó mentő vitte a kórház
Felé, miközben tombolt a vihar,
Kidöntve sok-sok délceg lucfenyőt,
De semmi vész: azóta másik erdő
Susog az egykorvolt vihar helyén,
Olyan sűrű, hogy szinte ősvadon,
Medvének, őznek kedvenc rejteke.
Kilencezer-hatszázkilencvenöt...
De számít-e, hogy hány fa fekszik itt?
Részünkről szent a béke, szélvihar,
Részünkről szent a béke, Öregisten,
Ha eztán békén hagytok minket is.

Csíkzentdomokos, 2020. április 14.

A nyírfák alatt

*In memoriam Lázár Lőrinc (1905–1991),
akinek 1944 nyarán kellett volna bevonulnia
a Székely Határvédelmi Erőkhöz, de aki ehelyett
az erdei bujkálást választotta Ózeresztőben*

Bévonuljak?
Ne vonuljak?
Nem oszt, nem szoroz:
Négy gyermekkel
Nem érdekel,
Métt jön az orosz.

„Ha győz a német,
Neked véged!” –
Mondja a papunk
„S osztán! – mondom. –
Tám a fronton
Nyaralni fogunk?”

Seprút kötve,
Méhkast fonva
Itt is elvagyok,
Míg az egyik,
Vagy a másik
Eccer győzni fog.

Egy pénzermére

Kedves egydollárosom,
Ugye nem lesz baj,
Ha meglátogatjuk ma Burus Endre kolléga gravírozó-
műhelyét a Nagyrét utca 22-ben?
Tudom, hogy megígértem
– Isten előtt is,
Ember előtt is –,
Hogy nem bántalak,
Például hogy *ilyen* pénzzel, amilyen te vagy, soha nem
fogok fizetni,
Ma mégis terveim vannak veled:
Ahogy műtárggyá nemesedett a ronda Pepsi-Cola-reklám
Queensben, az East River partján,
Úgy nemesedtél te is műtárggyá a zsebemben,
Kedves egydollárosom:
Lekopott rólad az aranyozás,
De egye fene:
Ami nekem kell, így is kitapogatható rajtad:
Kitapogatható a LIBERTY a 16 éves sosen asszony,
Sacagawea feje fölött,
És kitapogatható az IN GOD WE TRUST is az alig pár
hónapos,
Puttonyban ücsörgő Jean Baptiste Charbonneau feje
fölött – – –

Ennyi elég is lenne belőled,
Kedves egydollárosom,
De kitapogatható rajtad az alapító atyák E PLURIBUS
UNUM-ja is,
Pedig évekkal ezelőtt, amikor Coca-Colát vásároltam
A ronda Pepsi-Cola-reklámtól egy köpésre, s te
bekeveredtél
A visszajáró negyeddollárosok-tízcentesek közé,
Megígértem
– Isten előtt is,
Ember előtt is –,
Hogy nem fog érdekelni ez a E PLURIBUS UNUM,
Mert nemcsak egy leszel te a sok közül,
Hanem te leszel az én egydollárosom – – –

Hát ezért látogatjuk meg ma,
Kedves egydollárosom,
Burus Endre kolléga gravírozó-műhelyét a Nagyrét utca
22-ben,
Hogy kicseréljük rajtad az alapító atyák címermondatát,
Mert mi is olvasunk néha latin szöveget,
Ugye kedves egydollárosom?
Például a *Dies irae* 35. sorát, hogy tudniillik CULPA
RUBET VULTUS MEUS,
Igaz, mi inkább Babits Mihály szép fordításában
használjuk ezt a verssort:
„Bűntudattól pirul orcám” –
Mondogatjuk néha magyarul, ha elgurul a
gyógyszerünk – – –

Hát ezért látogatjuk meg ma Burus Endre kolléga gravírozó-
műhelyét a Nagyrét utca 22-ben,
Ez a CULPA RUBET VULTUS MEUS kerül rád,
Kedves egydollárosom,
S ha Burus Endre kolléga elkészül az új címermondatoddal,
Valahol a Hargitán,
Például Őzeresztőben,
A bükkfák között,
El foglak gurítani
– Előbb-utóbb minden pénzérme elgurul –,
Hogy lássa a boldog utókor,
Mily korban éltem én e földön:
Isten veled, Sakagawea,
Isten veled, Jean Baptiste Charbonneau,
Isten veled, kedves egydollárosom – mondom majd
Őzeresztőben:
Műtárggyá nemesedtél a zsebemben,
Ezután a Nagy Szellem fog vigyázni rád.

Csíkszereda, 2020. február 13.